

verlaten. Bij de nacontrole bleek dat er op Schiermonnikoog hooguit enkele tientallen (maximaal 40) jonge visdieven uitgevlogen zijn. De grotere meeuwen deden het beter: de stormmeeuwen op Schiermonnikoog hadden gemiddeld een productie van 1,9 jong per broedpaar (tegen 1,6 in 2000), de zilvermeeuwen 0,77 jong per paar in 2001 tegen 0,45 in 2000). Met een populatie van circa 10.000 paar op Schiermonnikoog leverde dit in 2001 ruim 7500 jonge zilvermeeuwen op.

Op Griend was de productie over de hele linie goed. Naast de eerder genoemde 6-7000 jonge uitgevlogen grote sterns deed ook de kokmeeuw het goed met 1,3 uitgevlogen jong per broedpaar (totaal 25.000-30.000 uitgevlogen jongen op Griend tegen 0,7 jong per paar in 2000). De 2000 paren visdieven produceerden 1500 vliegvlugge jongen; de 800 paren noordse sterns circa 200.

Otto Overdijk, Natuurmonumenten, Knuppeldam 4, 9166 NZ Schiermonnikoog.
email: o.overdijk@natuurmonumenten.nl

VERENIGINGSNIEUWS

Zeetrektellers krijgen gelijk: alk/zeekoet bestaat!

De redacties van de grote ornithologische tijdschriften vinden weinig leuker dan een stuk in hun blad dat de ontdekking van een nieuwe vogelsoort meldt. Het bijgaande nummer van *Atlantic Seabirds* heeft nu een dergelijke primeur: de alk/zeekoet, ofwel de zalk. Zeetrektellers en tellers van zeevogels uit vliegtuigen kennen deze soort overigens al tientallen jaren ...

Zeetrektingen april t/m juni 2001

Gegevens voor dit overzicht zijn afkomstig van Scheveningen (Schev) waar vrijwel dagelijks werd geteld, en van Bloemendaal (Bloem), Camperduin (Hbz) en Huisduinen (Huis), waar minder - maar wel regelmatig - werd geteld. Tevens is gebruik gemaakt van gegevens die van het web zijn geplukt (Westkapelle en Langevelderslag).

Grootschalige verplaatsingen van eendachtigen waren traditioneel schaars, al werden tot ver in mei regelmatig brandganzen gezien. De mei-exodus van rotganzen viel juist vroeg. In de tweede helft van mei werd te Hbz regelmatig noordwaartse trek vastgesteld. Op de zuidelijke telposten gebeurde dit sporadisch. Beste dagen: 14 mei 870 N Hbz (witbuikrotgans 1N Schev) en 26 mei 763 N Bloem. Van de overige eenden zijn 70 brilduikers op 18 april te Hbz het vermelden waard.

Een krachtige noordwester bracht op 2 en 3 juni tientallen noordse stormvogels en noordse pijlstormvogels voor de Hollandse kust. Zoals gebruikelijk passeerden de hoogste aantallen te Hbz (131 N op de 3°). Elders waren de aantallen lager: Westkapelle 7N, Schev 33N en Huis 2 N (in de schaduw van de Razende Bol). Opvallende waarnemingen waren vaal stormvogeltje (3 juni 2N Schev, eerste juniwaarneming in CvZ-geschiedenis) en grauwe pijlstormvogel (3 juni 1Z Langevelderslag, waar opvallend genoeg geen enkele noordse pijl werd gezien).

Oostenwinden in de eerste helft van mei zijn langs de Hollandse kust altijd goed voor sterke trek van steltlopers. De passage van zoetwatersteltlopers beperkte zich weer vrijwel uitsluitend tot Schev. Op 7 mei betekenden 580 regenwulpen aldaar een record. De volgende dag passeerden minstens 112 oeverlopers en twee dagen later honderden tureluurs. Op de overige telposten ontbraken deze drie soorten nagenoeg. Het aantal rosse grutto's viel tegen: slechts twee dagen met meer dan duizend vogels, namelijk 8 mei 1707N te Schev en 10 mei 1055N te Huis. De 9° werden 2000 kanoeten te Bloem gezien. De dagen daarna respectievelijk 2700 en 3400 te Hbz en te Huis 3140 en 1812. Opvallend genoeg meldde Schev geen noemenswaardige aantallen, terwijl in Bloem beide dagen 1650 kanoeten werden geteld. Op de 10° vlogen hier tevens 1600 zilverplevieren (770 Hbz en 1313 Huis). Van de strandlopers was drieteenstrandloper de algemeenste. Beste dagen waren 10 mei (450 Hbz en 641 Huis), 12 mei (370 Bloem, 750 Hbz en 731 Huis) en 14 mei (875 Hbz).

Het aantal sterns bleef tot 21 april beneden de maat, maar die dag passeerden te Hbz 3100 visdieven, 520 grote sterns en 120 dwergsterns. Van 12 t/m 14 mei werden 12000 (vis)diefjes te Hbz geteld. De 12° werden ook elders grotere aantallen diefjes gezien: 4600 Bloem en 4015 Huis. Voor dwergstern was 12 mei de beste dag met respectievelijk 218N te Bloem, 325N te Hbz en 414N te Huis. Opmerkelijk was het aantal meldingen van lachsterns te Huis: tussen 3 en 25 mei 15 exemplaren (NB: zie ook onder **RECENTE**

PUBLICATIES: hangt dit samen met de toename van de soort in de Duitse Waddenzee?. Alleen langs Hbz vloog ook een exemplaar op 13 mei. Tot slot nog een waarneming van een dougalls stern te Schev op 20 mei.

Het voorkomen van dwergmeeuw was vrijwel beperkt tot Hbz, de enige telpost waar er meer dan duizend per telling werden geregistreerd. Goede dagen waren bijvoorbeeld 21 april 1260Z en 1959N. Van Hbz nog een opvallende waarneming op 1 april: voordat snel opkomende zeemist het zicht tot enkele tientallen meters beperkte werden hier in 40 minuten 560 alk/zeekoeten en vier papegaaiduikers in zomerkleed gezien.

Hoewel minder dan de vorige periode werden bruinvissen tot eind april nog regelmatig gezien. Beste dag: 21 april Schev 5Z, 3N. In mei was het voorkomen onregelmatig. De laatste werd gezien op 4 juni te Huis.

Informatie van: F. Geldermans, N. van der Ham, T. van Spanje, R. Westerduijn, J. Wierda en J. Zwaaneveld. Leuke waarnemingen aub eens per kwartaal doorgeven aan: Steve Geelhoed, Leon. Springerlaan 300, 2033 TH Haarlem, E-mail steve.geelhoed@planet.nl. Ingevulde uurkaarten opsturen naar CvZ-archief, antwoordnummer 817, 8200 WB Lelystad. Ingevoerde gegevens kunnen hier ook op flop heen gestuurd worden, of per E-mail naar ico.hoogendoorn@planet.nl.

Steve Geelhoed, NZG-CvZ

NZG/NSO update: strandvondsten in de zomer van 2001

De zomer is nooit een drukke periode voor stookolieslachtoffertellers, maar toch is een select aantal lieden jaar in jaar uit weer bereid om tellingen uit te voeren op plaatsen die niet totaal van badgasten vergeven zijn. Zo ook in de zomer van 2001. Tot dusverre werden 45 tellingen ontvangen met gegevens over 242 km strand, dijk en kwelder. De tellingen zijn afkomstig uit Zeeland (3), Noord-Holland (4), Texel en Vlieland (20) en de Friese en Groningse kust (18). De zomertrotserende tellers waren Floor Arts, Kees Camphuysen, Leendert Ferwerda, Folkert Janssens, Jacob Jes, Rina Klous, Barend Kuiken, Dirk Kuiken, Erik Schothorst, en medewerkers van De Windbreker (Arnold en Rineke Gronert).

In totaal werden 411 vogels gevonden, alsmede een bruinvis, vier gewone zeehonden en een dood schaap. Op slechts vier vogels (1%, n = 319 voldoende complete kadavers), een noordse stormvogel, een zwarte zee-eend, een zeekoet en een alk, werd olie aangetroffen. Zes vogels (2%) waren door verstrikking om het leven gekomen. Een fuut had een vishaak in de keel en het snoer om de nek gewikkeld, een jan van gent, een eidereend, een stormmeeuw en een kleine mantelmeeuw waren in touwen verstrikt, een andere kleine mantelmeeuw was omgekomen in een visnet. Twee grote zaagbekken (in mei langs de Afsluitdijk) vertoonden karakteristieke van in visnetten verdrinken vogels.

Folkert Janssens vond op Vlieland 10 geringde eidereenden. In de NIOZ-database waren negen van deze vogels onmiddellijk te traceren en deze bleken alle op Vlieland geringd te zijn, variërend van 13 tot 25 jaar geleden.

traject	teller	vind- maand	ringnummer	ringdatum	leeftijd
				dag mnd jaar	
4055	F. Janssens	5	ARNHEM 7.032.096	23 6 1976	25 jaar
4055	F. Janssens	6	ARNHEM 7.033.678	11 7 1978	23 jaar
4055	F. Janssens	6	ARNHEM 7.074.962	29 6 1982	19 jaar
4055	F. Janssens	6	ARNHEM 7.075.149	30 6 1982	19 jaar
4055	F. Janssens	5	ARNHEM 7.077.274	11 7 1983	18 jaar
4055	F. Janssens	6	ARNHEM 7.077.310	2 5 1984	17 jaar
4055	F. Janssens	6	ARNHEM 7.078.495	1 7 1985	16 jaar
4055	F. Janssens	5	ARNHEM 7.078.576	2 7 1985	16 jaar
4055	F. Janssens	6	ARNHEM 7.079.507	20 5 1988	13 jaar
4055	F. Janssens	6	ARNHEM 7.103.515		